İşgal ekonomisi ve para birimi

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Sömürge bankacılık sisteminin sonu

İşgal, B.II. Bölüm'de anlatılan bankacılık sistemini yok etti. Japonlar Güneydoğu Asya'nın her yerinde Müttefik ülkelerle bağlantılı bankaları kapattı ve sonunda Avrupa bankalarının neredeyse tamamını tasfiye etti. Savaş öncesi bankacılığa bu bankalar hâkim olduğu için bölgede mevduat bankacılığı büyük ölçüde ortadan kalktı. Britanya Malayası'nda Japon bildirileri uyarınca aralarında Hongkong and Shanghai Bank, Chartered Bank ve Bank of China'nın da bulunduğu on iki düşman bankası tasfiye edildi.[1]

Yokohama Specie Bank, Japon hükümetinin Güneydoğu Asya'daki temsilcisi oldu. Ordu ve Tokyo'daki Maliye Bakanlığı bankacılığı bu banka aracılığıyla örgütledi. Asya bankalarının 1942 ve 1943 yıllarında yeniden açılmasına izin verildi, ancak bu bankalar görece az iş yaptı.[2] Tarihi B.III. Bölüm'de izlenen Singapur'un Çinli bankaları bu nedenle kurum olarak ayakta kaldı, fakat işlevlerinin büyük bölümünü yitirdi. Mevduatları para birimiyle birlikte değer kaybetti. Müşterilerinin ise herkesin değer kaybetmesini beklediği bir parayla borç verip borç almak için pek bir nedeni yoktu.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Bazı Çinli bankacılar savaşa öngörüyle hazırlanmıştı. Oversea-Chinese Banking Corporation'dan Tan Chin Tuan, işgalden önce bankanın mevduatını, hisse senetlerini ve menkul kıymetlerini Singapur'dan Britanya'ya taşıdı. Savaş hasarına karşı önlem olarak kayıtların bir kopyasını da çıkardı. 1942'de OCBC'nin genel merkezini Çin'de yeniden kurmakla görevlendirildi ve Batavia ile Rangoon üzerinden karadan Chungking'e gitti.[3] Bu olay, düzenleyici kurumların bugün zorunlu tuttuğu iş sürekliliği planlamasının erken bir biçimini gösterir. Varlıklarını ve kayıtlarını işgalci gücün erişemeyeceği bir yerde tutan bir banka, savaştan sonra bilançosu büyük ölçüde sağlam olarak faaliyetine devam edebiliyordu.

Muz parası

Malaya dolarını 1939'dan beri ihraç eden para kurulu işgalcinin işine yaramadı. Blackett Raporu'ndan sonra kurulan bu sistem, Boğaz doları ile başabaş ve sterline iki şilin dört peni kurundan bağlı bir dolar ihraç etmişti. Rezervleri Londra'da tutuluyordu ve Japon denetiminin dışındaydı. İşgalci güç bu nedenle kendi parasını ihraç etti. Dolar cinsinden askerî banknotlar Malaya doları ile başabaş olarak ihraç edildi ve 1942'de tedavüle girdi.[4]

Bu banknotlar, on dolarlık banknottaki muz ağacından alınan alaycı bir adla "muz parası" olarak tanındı. Baskı kaliteleri düşüktü. Japonlar da bunu kabul ederek kaliteyi "berbat" olarak nitelendirmişti. Savaş sürdükçe kalite daha da kötüleşti. Birçok banknotta seri numarası yoktu ve bu durum sahteciliği yaygınlaştırdı. Nisan 1942'den itibaren, bazı bölgelerde ise ancak 1943'ten itibaren, aslen kaynakların geliştirilmesini finanse etmek için kurulmuş uzman bir kuruluş olan Güney Bölgeleri Kalkınma Bankası (Southern Regions Development Bank) ihracı devraldı. Banknotlar aynı kaldı ve hâlâ Tokyo'da basılıyordu.[5]

Japonya'nın işgalle birlikte ilk icraatlarından biri yenin değerini yeniden belirlemek ve her Güneydoğu Asya para biriminin bir birimini bir yene eşitlemek oldu. 1937 döviz kurlarına göre yen, bölge para birimleri karşısında yüzde 35 ile yüzde 101 arasında değer kazandı. Böylece Güneydoğu Asya'nın malları Japonya için ucuzladı.[6] Döviz kuru bu şekilde kaynak çekmenin ilk aracı oldu. Kısa süre sonra matbaa da ikinci araç hâline geldi.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Paralel dolaşımdan tekele

İşgalin yaklaşık ilk yılında savaş öncesi sömürge paralarının askerî banknotlarla birlikte başabaş olarak dolaşmasına izin verildi. Gresham yasası işledi: Halk yeni banknotları harcadı, eskileri ise elinde tuttu. Böylece İngiliz parası yasal ödeme aracı olmaya devam ederken açık piyasadan hızla kayboldu. 1943'e gelindiğinde ekonomi Japon banknotlarıyla dönüyordu. Japon yönetimi 1942 sonlarından itibaren zor kullanmaya da başvurdu. Savaş öncesi paraların kullanımını yasakladıktan sonra bunları yalnızca elde bulundurmak bile tutuklama, çoğu zaman işkence, hatta ölümle cezalandırılabilen bir suç hâline geldi.[7]

İşgal parasının tekeli yalnızca zora dayanmıyordu. İhraç pazarları ortadan kalkan kauçuk ve kalay için tek pazar, Japon tekel alım örgütleri oldu. Japonlar için çalışan üreticiler ve işçiler bu kâğıt parayla ödeme alıyordu. Vergi ödemek, karneyle dağıtılan mallara ulaşmak ve piyango bileti almak için de neredeyse herkesin bu paraya ihtiyacı vardı.[8] Muz parası, insanların her gün kullandığı ama güvenmediği bir ödeme aracıydı. Paranın işlem işlevi ile değer saklama işlevi arasındaki bu ayrım, yaşananların merkezinde yer alır.

Matbaalar ve fiyatlar

Japon yönetimi kendini esas olarak kendi ihtiyaçları için para basarak finanse etti. Fona ihtiyaç duyduğu her seferinde daha fazla banknot bastı ve para her yeni ihraçla değer kaybetti. Kratoska, Güney Bölgeleri Kalkınma Bankası'nın (*Nanpo Kaihatsu Kinko*) 10 Ağustos 1945 itibarıyla banknot ihracını 3.816.794.000 dolar olarak hesapladı. Buna karşılık istila öncesi İngiliz ihracı 238.804.963 dolardı.[9] İki rakam farklı bölgeleri ve tarihleri kapsadığından tam olarak karşılaştırılamaz. Yine de büyüklük sıraları ihracın boyutunu gösterir.

İktisat tarihçileri para ile fiyatlar arasındaki ilişkiyi daha kesin biçimde yeniden kurmuştur. Huff ve Majima'ya göre Malaya'nın para arzı işgalin sonunda başlangıcındakinin 25,1 katıydı. Singapur'daki fiyatlar ise 11.226,5 kat artmıştı. Fiyatlar ayda ortalama yüzde 16,3, işgalin son yılında ayda yüzde 30,5 ve son iki

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

ayında ayda yüzde 86,8 arttı. Yazarların Singapur fiyat serisi, Japonya Merkez Bankası'nın bir toptan eşya endeksini, İngiliz makamlarının savaştan sonra Japon kayıtlarına dayanarak oluşturduğu bir geçim endeksiyle birleştirir.[10]

Pirinç fiyatı, bu oranların haneler için ne anlama geldiğini gösterir. Yaklaşık altmış kilogram olan yüz catty pirinç savaştan önce 5 dolardı, Ağustos ve Eylül 1945'e gelindiğinde ise 5.000 dolar oldu. Karneler yetişkinlere ayda beş kilogram, çocuklara iki kilogram pirinç hakkı tanıyordu. Yetişkin payı daha sonra dörtte bir oranında azaltıldı. Tatlı patates, tapyoka ve yer elması temel gıdalar hâline geldi. Pirinç, et ve ilaç için ise bir karaborsa oluştu.[11]

Huff ve Majima, enflasyonun ne kadar şiddetli olursa olsun en sona kadar hiperenflasyonun katı tanımını karşılamadığına dikkat çeker. Malaya'da aylık enflasyon 1945'te yüzde yirmilerin üst bandına ulaştı, ancak savaşın Ağustos ayındaki son günlerine kadar yüzde 40'a hiç yaklaşmadı. Bunun nedeni, yukarıda anlatılan işlem amaçlı para talebiydi. İnsanlar günlük alışverişleri için ihtiyaç duydukları için muz parası tutmaya devam etti, ama mümkün olduğunca az tuttu. Ağustos 1945'e gelindiğinde Malaya'daki reel para stoku işgalin başındaki düzeyinin yüzde 2,0'sine inmişti.[12]

Paradan kaçış

Dönemin gözlemcileri bu rakamların yansıttığı davranışı anlatmıştır. Malayalı yazar Chin Kee Onn 1946'da, büyük miktarda Japon banknotu tutarak kendini zengin sanmanın "yalnızca en aptallara" özgü olduğunu yazdı. Servet biriktirenler bu serveti hızla mallara ve büyük yatırımlara dönüştürdü. Anlaşılan o ki Japon bankalarındaki memurlar bile fırsat bulduklarında cep harçlıklarını İngiliz parasına çeviriyordu.[13]

Banknotların değeri cepheden gelen haberleri izledi. Chin, Mihver'in her yenilgisinin ve Amerikan B-29 bombardıman uçaklarının her gelişinin fiyatları sıçrattığını gözlemledi. Ona göre "Saipan, Iwojima, Manila, Rangoon ve Okinawa enflasyonun sıçrama tahtalarıydı". Müttefik propagandası, Japonya teslim olduktan

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

sonra işgal parasının değersiz kalacağını tekrar tekrar vurgulayarak bu etkiyi güçlendirdi. Japon analistler banknotların değer kaybını kısmen bu propagandaya bağladı.[14]

Paranın değer saklama işlevini koruduğu yerde bu işlev, birbirine güvenen insanlar arasında el değiştiren savaş öncesi paralara geçti. Singapur'da karaborsada Boğaz parası daha yaygın biçimde kullanılıyordu.[15] Bu, orada bulunmayan bir hükümete duyulan güvenin çarpıcı bir ifadesiydi. Eski paranın ihraççısı yenilmiş ve kovulmuştu. Yine de onun banknotları tercih ediliyordu, çünkü işgalcinin erişemeyeceği yerde tutulan rezervlerle karşılanıyordu ve insanlar İngilizlerin geri döneceğini bekliyordu. A.V. Bölüm'de anlatılan, klan, lehçe ve kişisel itibar üzerine kurulu gayriresmî güven ağları, bu gizli paranın dolaştığı kanallar hâline geldi.

Piyangolar, kumar ve vergiler

Japon yönetimi harcamalarının enflasyonist etkilerini gelir toplayarak sınırlamaya çalıştı. Vergiler arasında başta Çinli iş insanlarından alınan "gönüllü" bağışlar, piyangolar ve kumar, lunaparklar, horoz dövüşü arenaları, bisikletler, el arabaları, taksi dansçıları, restoranlar ve kahvehaneler üzerindeki vergiler vardı. Mart 1944'te Malaya'da "dev bir tasarruf kampanyası" başlatıldı.[16]

Bu çabada piyangolar önemli bir yer tuttu. Kumarı teşvik eden bir askerî yönetim altında sokaklar boyunca kumarhaneler türedi. Yönetim 1942'de tanesi bir dolardan Syonan piyango biletleri çıkardı. 1943'te ise gelirin beşte ikisinin toplumsal refaha ve kamu tesislerine ayrılacağı gerekçesiyle Malaya genelinde satılan biletler izledi. İkramiyeleri, işgalin mali temsilcisi olarak görev yapan kurum olan Yokohama Specie Bank sağlıyordu.[17] Piyangolar satın alma gücünü emdi ve halka sürekli değer kaybeden bir parayla ani zenginlik kumarı sundu. Aynı zamanda bir bankacılık sisteminin dayandığı tutumluluk alışkanlıklarıyla bağdaşmayan bir spekülasyon kültürünü olağanlaştırdı.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Emtia ekonomisinin çöküşü

Reel ekonomi, para birimiyle aynı anda çöktü. Savaş dönemi Malaya'sı için GSYİH verisi yoktur, ancak Huff ve Majima üretimin muhtemelen en az yarı yarıya düştüğünü tahmin eder. 1942'de kauçuk üretimi 1937–1939 ortalamasının yaklaşık dörtte biri kadardı. 1944'te kalay üretimi ise 1930'ların sonundaki düzeyin yalnızca yüzde 17,5'ine ulaştı. B.IV. Bölüm'de incelenen ve Singapur'un bir transit ticaret limanı olarak refahının dayandığı emtia ticareti neredeyse durma noktasına geldi. Kauçuk ve kalay yalnızca Japon alıcılara satılabiliyordu. Japonya'ya giden son Japon tanker konvoyu 19 Mart 1945'te Singapur'dan ayrıldı.[18]

Notlar

1. Gregg Huff ve Shinobu Majima, "Financing Japan's World War II Occupation of Southeast Asia", University of Oxford Discussion Papers in Economic and Social History, No. 109, Ekim 2012, 3 (gözden geçirilmiş hâli *Journal of Economic History*, cilt 73, sayı 4, 2013, 937–977'de yayımlanmıştır): Müttefik ülkelerle bağlantılı bankalar kapatılmış, bu da "the closure, and eventual liquidation, of almost all European banks" sonucunu doğurmuş, böylece "deposit banking in Southeast Asia was largely eliminated". Paul H. Kratoska, "Banana Money: Consequences of the Demonetization of Wartime Japanese Currency in British Malaya", *Journal of Southeast Asian Studies*, cilt 23, sayı 2, Eylül 1992, 322–345, 25. not (dipnotlar Cambridge Core üzerinden incelenmiştir, Kasım 2026): aralarında Hongkong and Shanghai Bank, Chartered Bank ve Bank of China'nın bulunduğu on iki düşman bankası Japon bildirileri uyarınca tasfiye edilmiştir. ↩
2. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 3: Asya bankaları "were allowed to re-open during 1942 and 1943", ancak "did relatively little business"; Yokohama Specie Bank "the Japanese government's agent in Southeast Asia" hâline gelmiştir. ↩
3. ISEAS–Yusof Ishak Institute Library, "War Correspondence – A Record Group of the Tan Chin Tuan Private Papers" (Erişim tarihi: Kasım 2026): Tan "the deposits, stocks and securities from Singapore to Britain prior to the

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Japanese Occupation" taşımış, kayıtların kopyasını çıkarmış ve 1942'de "entrusted with the responsibility to re-establish OCBC's head office in China" olarak Batavia ve Rangoon üzerinden Chungking'e gitmiştir. ↩

4. Wikipedia, "Malayan dollar" (Erişim tarihi: Kasım 2026): Malaya Para Kurulu (Board of Commissioners of Currency, Malaya) "came into being in October 1938 following the Blackett Report"; Malaya doları 1939'da Boğaz dolarının yerine başabaş olarak, iki şilin dört peni sterlin kurundan tedavüle sokulmuştur. Wikipedia, "Japanese government-issued dollars in Malaya and Borneo" (Erişim tarihi: Kasım 2026): banknotlar Malaya doları ile aynı değerde ihraç edilmiş ve 1942'de tedavüle girmiştir; halk yeni parayı kullanmaya zorlanmıştır. ↩

5. Wikipedia, "Japanese government-issued dollars in Malaya and Borneo" (Erişim tarihi: Kasım 2026): para, on dolarlık banknottaki muz ağacı motifinden dolayı "banana money" (Malayca: *duit pisang*) olarak adlandırılmıştır. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 4: baskı kalitesi "was, the Japanese acknowledged, 'appalling' and it deteriorated as the war continued"; işgal paraları Malaya'da ve Endonezya'da "banana money" olarak anılmıştır. Wikipedia, "Japanese government-issued dollars in Malaya and Borneo" (Erişim tarihi: Kasım 2026): "Counterfeiting was widespread because many notes lacked serial numbers." Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 4: Güney Bölgeleri Kalkınma Bankası "started issuing scrip in April 1942, although in some areas not until 1943"; banknotlar "remained identical to those used by the military and the Yokohama Specie Bank and were still printed in Tokyo". ↩

6. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 3: Japonya "a unit of each of Southeast Asia's currencies equal to one yen" olarak belirlemiştir; 1937 döviz kurlarına göre "the yen gained in value by between 35% and 101%". ↩

7. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 4: "Over the first year or so of the war in the military-occupied countries, pre-war colonial currencies were allowed to circulate at par

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

alongside Japanese military scrip." Kratoska, "Banana Money", *Journal of Southeast Asian Studies*, cilt 23, sayı 2, 1992, 322 (özet Cambridge Core üzerinden incelenmiştir, Kasım 2026): savaş öncesi İngiliz parası yasal ödeme aracı olarak kalmış ama açık piyasadan hızla kaybolmuştur; 1943'e gelindiğinde ekonomi Japon banknotlarıyla dönüyordu. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 5 ve 20: işgal parası, Gresham yasası ve "strong Japanese coercion beginning around late 1942" yoluyla sömürge parasını açık dolaşımdan çıkarmıştır; savaş öncesi paraları elde bulundurmak "was deemed criminal and punishable with arrest, often torture, or even death". ↩

8. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 20–21: tekel alım örgütleri "became effectively the only market for pre-war export staples like rubber and tin in Malaya"; vergiler, karneli mallar ve piyango biletleri için neredeyse herkesin işgal parasına ihtiyacı vardı. ↩

9. Wikipedia, "Japanese government-issued dollar in Malaya and Borneo" (Erişim tarihi: Kasım 2026): yönetim ihtiyaç duyulan parayı sağlamak için daha fazla banknot basmış, bu da hiperenflasyona ve ciddi değer kaybına yol açmıştır; Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 5: kaynakların işgal parası yoluyla Japonya'ya aktarılması "involved nothing more than printing the required amount of currency". Kratoska, "Banana Money", 1992, 3. ve 14. notlar (dipnotlar Cambridge Core üzerinden incelenmiştir, Kasım 2026): 1948'de tedavülden çekilen ve geçerliliği kaldırılan istila öncesi İngiliz ihracı 238.804.963 dolar olarak hesaplanmıştır; Nanpo Kaihatsu Kinko'nun Japon banknot ihracı 10 Ağustos 1945 itibarıyla 3.816.794.000 dolara ulaşmıştır. ↩

10. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 18 ve Tablo 5: Malaya için işgal sonundaki fiyatların başlangıçtaki fiyatlara oranı 11.226,5; para miktarı oranı 25,1; fiyatlarda ortalama artış ayda %16,3, son yılda ayda %30,5 ve son iki ayda ayda %86,8; fiyatlar Singapur'a aittir. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, Ek: Aralık 1944'e kadar Singapur

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

fiyatları Japonya Merkez Bankası toptan eşya fiyat endeksinden alınmış ve İngiliz makamlarınca savaştan sonra oluşturulan, "Validity of contracts entered into before and during the Japanese occupation", National Archives, Kew, CO853/726/3 kaynaklı bir geçim endeksiyle birleştirilmiştir. ↩

11. Wikipedia, "Japanese occupation of Singapore" (Erişim tarihi: Kasım 2026): pirinç 100 catty (yaklaşık 60 kg) başına 5 dolardan Ağustos–Eylül 1945'e kadar 5.000 dolara çıkmıştır; karneler yetişkinlere ayda 5 kg, çocuklara 2 kg pirinç hakkı veriyordu; yetişkin payı %25 azaltılmıştır. Wikipedia, "Japanese occupation of Singapore" (Erişim tarihi: Kasım 2026): komuta ekonomisi kısıtlamaları pirinç, et ve ilaç için bir karaborsa yaratmıştır; tatlı patates, tapyoka ve yer elması temel gıdalar hâline gelmiştir. ↩

12. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 18: Malaya'daki enflasyon, "although in 1945 often at monthly levels in the high twenties, never approached 40% monthly inflation until the final days of the war in August". Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 19–20 ve Tablo 5: "By August 1945 in Malaya, real balances stood at 2.0% of their level at the onset of occupation." ↩

13. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 21, Chin Kee Onn, *Malaya Upside Down* (Singapur, Jitts & Co., 1946), 45'ten aktararak: "only the most stupid were lulled into a sense of wealth"; diğerleri ise "who had amassed 'fortunes' quickly changed the paper money into commodities, and substantial investments". Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 21: "given the opportunity even the clerks in Japanese banks changed their pocket money into British currency". ↩

14. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 21, Chin, *Malaya Upside Down*, 45'ten aktararak: "Every time there was an Axis defeat, particularly Japanese defeats, prices of goods jumped up … Saipan, Iwojima, Manila, Rangoon, and Okinawa were inflation spring-boards". Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 19: Müttefik propagandası "repeatedly stressed that

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

scrip would become worthless after Japan surrendered"; Japon analistler işgal parasının değer kaybını kısmen bu taktiğe bağlamıştır. ↩

15. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 21: paranın değer saklama aracı olarak kaldığı ölçüde, "this largely devolved to pre-war currencies exchanged among those considered trustworthy". Wikipedia, "Japanese occupation of Singapore" (Erişim tarihi: Kasım 2026): karaborsada Boğaz parası daha yaygın biçimde kullanılmıştır. ↩
16. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 10: "in March 1944 a 'gigantic saving campaign' in Malaya"; vergiler "included 'voluntary' gifts, levied mainly on Chinese businessmen, lotteries, and taxes on gambling, amusement parks, cockpits, bicycles, hand carts, taxi dancers, restaurants and coffee shops". ↩
17. Roots.gov.sg (National Museum of Singapore), "A $1 'Syonan Shoken' lottery ticket", envanter no. 1995-00520 (Erişim tarihi: Kasım 2026): Japon askerî yönetimi Malaya'da kumarı teşvik etmiştir; biletler ilk kez 1942'de bir dolardan çıkarılmış; 1943'te gelirin beşte ikisi toplumsal refah ve kamu tesislerine ayrılmak üzere Malaya genelinde satılmıştır; ikramiyeleri Yokohama Specie Bank Ltd. sağlamıştır. ↩
18. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 14: Malaya'nın GSYİH'si "probably fell by at least half and perhaps more"; 1942'de kauçuk üretimi 1937–39 ortalamasının yaklaşık dörtte biriydi; 1944'te kalay üretimi "only 17.5% of late 1930s levels" düzeyindeydi. Huff ve Majima, "Financing Japan's World War II Occupation", Discussion Paper No. 109, 14: kauçuk ve kalay "became largely unsaleable except for Japanese buying"; aynı eser, 7: "the last Japanese tanker convoy for Japan left Singapore on 19 March 1945". ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com